

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

Warszawa, dnia 8 maja 2019 r.

**Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa**

Dotyczy: projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (wersje z dnia 12.04.2019 r. oraz 29.04.2019 r.)

Związek Pracodawców EKO-PAK z uwagą śledzi proces legislacyjny dotyczący nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz kolejne wersje w/w ustawy. Oczywistym jest bowiem, że gospodarka odpadami komunalnymi, znajdująca się w gestii samorządu, ma bezpośredni wpływ na gospodarkę odpadami opakowaniowymi. Dlatego dobra organizacja gospodarki odpadami komunalnymi jest w żywotnym interesie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za zagospodarowanie odpadów opakowaniowych. Związek Pracodawców EKO-PAK dotychczas konsekwentnie popierał nowe rozwiązania legislacyjne proponowane przez Ministerstwo Środowiska w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminach.

Niestety, ostatnie wersje nowelizacji tej ustawy, datowane na 12 kwietnia 2019 r. oraz 29 kwietnia 2019 r., budzą nasze głębokie zaniepokojenie.

Rozumiemy, że odstąpienie przez Ministerstwo Środowiska od nakazu odrębnego przeprowadzenia postępowania przez gminy na odbiór i na zagospodarowanie odpadów komunalnych jest poszukiwaniem kompromisu ze stroną samorządową. Uważamy jednak, że jest to kompromis zły, który przyniesie poważne, negatywne skutki dla systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a w dodatku spowoduje liczne luki legislacyjne w całej ustawie, o których poniżej.

Przede wszystkim jednak, brak odrębnych postępowań na odbiór i na zagospodarowanie odpadów komunalnych stanowić będzie niewypełnienie zapisów „Krajowego Planu Zagospodarowania Odpadami 2022”, tj. Rozdziału 5, część 5.1, punkt 6 KPGO (Uchwała Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022, Dz. U. z 2016 r. poz. 784, str. 105):

„6) stworzenie podstawy prawnej i organizacyjnej dla gmin do prowadzenia kontroli prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, w szczególności przez zniesienie rozwiązań prawnych odnoszących się do możliwości ryczałtowego rozliczania firmy odbierającej odpady komunalne od mieszkańców proporcjonalnie do ich ilości oraz łączenia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów;”

Pragniemy też zwrócić uwagę na następujące mankamenty występujące w przywołanej wersji nowelizacji:

1. brak ustawowego uregulowania zakresu umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów. Projektowany nowy art. 6f ust. 1a reguluje postanowienia wyłącznie umowy na odbiór odpadów, nie zaś na odbiór i zagospodarowanie,

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK

Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz

2. określenie prawne stanu nieistniejącego, czyli jednostki przeliczeniowej dla stawki w umowach na zagospodarowanie odpadów komunalnych. Projektowany art. 6f ust. 3 i 4 określa jednostkę przeliczeniową (1 Mg odpadów) dla stawki za obieranie odpadów komunalnych od mieszkańców oraz za zagospodarowanie odpadów komunalnych. Tymczasem gmina nie będzie mogła zawrzeć umowy wyłącznie na zagospodarowanie odpadów komunalnych, a jedynie umowy na odbiór odpadów bądź na odbiór i zagospodarowanie odpadów,
3. brak określenia jednostki przeliczeniowej dla stawki w umowach na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Projektowany art. 6f ust. 2 i 3 nie przewiduje tu formalnie podstawy prawnej do zastosowania stawki za 1 Mg odpadów w przypadku zawarcia takiej umowy, co oznacza zachowanie możliwości ryczałtowego rozliczania usługi,
4. kolizja zasady wyrażonej w art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach i faktu wykreślenia z tej ustawy art. 20 ust. 7 – 11. Zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne nie będą mogły być przekazywane do instalacji komunalnej położonej na obszarze kraju (jak to jest wyjaśnione na str. 16 uzasadnienia do projektu nowelizacji), ale tylko takiej, która znajduje się w najbliższej położonych miejsc, zgodnie zapisem art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach i zasadą „bliskości” wynikającą z art. 16 ust. 3 Dyrektywy w Sprawie Odpadów.

Ta ostatnia kolizja ma decydujący wpływ na realizację niektórych kluczowych zapisów nowelizacji. Związek Pracodawców EKO-PAK doskonale rozumie chęć stworzenia możliwości, aby zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne mogły być przekazywane do dowolnej instalacji komunalnej znajdującej się na obszarze kraju i aby rozwiązać problemy wynikające z monopolizacją rynku w regionach. Jednak, aby stało się to realne, konieczne jest uchylene zapisu art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach, a przez to – świadome naruszenie zasady określonej wprost w Dyrektywie w Sprawie Odpadów.

W przeciwnym razie, choć obowiązek przekazywania odpadów zmieszanych (niesegregowanych) do właściwej geograficznie instalacji regionalnej zostanie uchylony, nadal te odpady powinny być przekazywane do instalacji znajdujących się w najbliższym miejscu wytworzenia tych odpadów. Czyli – w praktyce – do tej samej instalacji co dotychczas; choć nie na podstawie regionalizacji, ale zasady „bliskości”.

Tylko więc przyjęcie niezwykle rozszerzającej interpretacji określenia „najbliższych miejsc” umożliwi realizację zapisanych w nowelizacji zmian.

W takiej jednak sytuacji, można przewidzieć zupełnie inne skutki, niż zakłada Ministerstwo Środowiska. Gmina nie będzie mogła przeprowadzać odrębnego postępowania na zagospodarowanie odpadów komunalnych i wybrać takiej instalacji komunalnej, która oferuje najlepsze warunki finansowe i technologiczne. **Jeśli gmina nie jest właścicielem lub współwłaścicielem instalacji komunalnej, nie będzie też mogła przeprowadzić postępowania wyłącznie na odbiór odpadów i wskazać instalacji w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, do których podmiot odbierający odpady komunalne zobowiązany jest te odpady dostarczyć. Nie będzie bowiem miała do takiego wskazania żadnych podstaw.** W takim więc przypadku gmina będzie musiała przeprowadzić postępowanie łączne na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w którym to instalację komunalną do zagospodarowania odpadów wskaże w ofercie podmiot odbierający i zagospodarowujący odpady. Tak bowiem stanowi art. 6d ust. 4 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

W ten sposób o tym, gdzie zostaną przekazane odpady komunalne i na jakich warunkach, decydować będzie podmiot wyłaniany w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów. Może on np. wskazać swoją własną lub „zaprzyjaźnioną” instalację tylko dlatego, że jest ona jego własną lub „zaprzyjaźnioną”. Może też podać w ofercie taką stawkę za 1 Mg odpadów, aby zapewnić takiej instalacji doskonały zarobek. **Gmina zaś, „pozbywszy się monopolu” ze strony regionalnej instalacji, zostanie skazana na „dobrą wolę” oferenta.** A jeśli do postępowania staną oferenci z których każdy będzie miał własną lub „zaprzyjaźnioną” instalację, gmina będzie miała wybór pomiędzy drogim

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

a jeszcze droższym rozwiązaniem. Tym bardziej, że obecnie większość kosztów gospodarki odpadami komunalnymi stanowią koszty zagospodarowania tych odpadów, nie zaś odbioru.

Należy więc wyrazić obawę, że koszty gospodarki odpadami dla samorządów się nie zmniejszą. Będą w najlepszym razie tak samo wysokie, ale mniej przejrzyste, bo obciążone przenoszeniem kosztów pomiędzy poszczególnymi procesami, a gmina nie będzie miała żadnego wpływu nawet na to, dokąd trafią zebrane z jej terenu odpady. Realizacja przez samorząd obowiązku zapewnienia odpowiedniego poziomu recyklingu, wyrażonego w art. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, pozostanie więc iluzoryczna. Ale poziomy tego obowiązku będą już znacznie wyższe.

Związek Pracodawców EKO-PAK podkreśla więc raz jeszcze wagę odrębnego przeprowadzania przez gminy postępowań na odbiór i na zagospodarowanie odpadów. Gminy muszą mieć możliwość wyboru instalacji, do których przekazywany ma być odpady komunalne, oczywiście przy wyłączeniu / uchyleniu obecnego art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach. Zaś po przeprowadzonym postępowaniu na zagospodarowanie, gmina powinna przeprowadzać postępowanie na odbiór odpadów wskazując w SIWZ tę instalację, która postępowanie na zagospodarowanie wygrała. Wówczas podmiot składający ofertę na odbiór odpadów precyzyjnie może sobie skalkulować np. koszty transportu odpadów do danej instalacji.

Będziemy zobowiązani za wzięcie powyższych postulatów pod uwagę, w tym za eliminację wskazanych mankamentów w projekcie nowelizacji ustawy.

Łączę wyrazy szacunku,

Magdalena Dżiczek

Magdalena Dżiczek
DYREKTOR BIURA ZARZĄDU
CZŁONEK ZARZĄDU

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań
i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
Al. Jerozolimskie 53, 00-697 Warszawa
biuro@eko-pak.biz